

Toekomstmuziek

De natuurkundige Cees Dekker wordt regelmatig hard aangepakt vanwege zijn standpunt dat christelijke geloof en natuurwetenschap elkaar niet uitsluiten. Toch volhardt hij in zijn overtuiging en hij blijft positief. Hij ziet zelfs signalen dat bepaalde ontwikkelingen in de wetenschap beter passen bij wat hij noemt ‘het theïstisch wereldbeeld’. Het ‘naturalistisch wereldbeeld’, waarin de evolutietheorie met atheïsme of materialisme wordt verbonden is volgens hem eigenlijk achterhaald, iets twintigste-eeuws. Hij vertrouwt erop dat in de eenentwintigste eeuw duidelijk zal worden dat geloof en natuurwetenschap prima samen kunnen gaan.

Deze houding deed mij denken aan die van de gereformeerde theoloog Herman Bavinck, die in 1904 een brochure schreef over ‘Christelijke Wetenschap’. Daarin betoogde hij: ‘In de natuurwetenschap aanschouwen wij een kentering, gelijk die voor een tiental jaren nog onmogelijk scheen.’ Volgens Bavinck vonden er allerlei hoopvolle ontwikkelingen plaats in de wetenschap, die ‘van het materialisme vandaan’ en ‘naar het Christendom toe’ leidden. Het materialisme was volgens hem iets typisch negentiende-eeuws.

Heeft Bavinck gelijk gekregen met zijn stelling dat het materialisme iets van voorbije tijden was en de wetenschap naar het Christendom toegroeide? Als dat zo was, zou Cees Dekker zich nu nergens meer tegen hoeven afzetten. Allerlei ontwikkelingen die Bavinck zo veelbelovend vond – in de toenmalige natuurkunde en biologie – waren enkele decennia later al zo gewoon geworden dat ze opnieuw werden ingepast in een naturalistisch wereldbeeld. Misschien was het ook wel een beetje *wishful thinking* van Bavinck om alle negatieve kanten van de wetenschap in het verleden te projecteren, en een gouden toekomst te zien voor de ‘Christelijke wetenschap’. Dergelijke interpretaties van verleden en toekomst zeggen meer over de overtuiging van de duider dan over werkelijke ontwikkelingen in de wetenschap. Over honderd jaar zouden we zomaar weer een ‘materialistische eeuw’ achter de rug kunnen hebben, en een harmonieuze toekomst in het verschiet.

Ab Flipse

Uit: *Beweging Magazine* 75 (juli 2010), nr. 2